Dünya'nın Faiz Ateşi Yükseliyor!

Finans piyasaları başlıca MB'lerin atacağı adımları dikkatle izliyor. 2019 yılı sonuna kadar genel eğilimin faizlerde yükseliş olduğu belirtiliyor. Türkiye, Arjantin, Rusya ise faizini düşürecek ülkeler arasında gösteriliyor. 02 Temmuz 2018

EVRİM KÜÇÜK

DIŞ HABERLER - Dünyanın önde gelen merkez bankaları finansal kriz ve resesyonla mücadele etmek amacıyla 10 yıl boyunca küresel ekonomiye enjekte ettikleri ucuz para dönemini sonlandırıyor. ABD Merkez Bankası (Fed) bu yıl iki kez faiz oranlarını yükseltti, Avrupa Merkez Bankası da (ECB) aralık ayında varlık alımlarını sonlandıracağını duyurdu. Yatırımcı güvenini geri kazanmak için Türkiye ve Arjantin gibi gelişen ülke merkez bankaları da agresif faiz artırımına gitti. Finans piyasalarını yönünü bulmak için merkez bankalarının bundan sonra nasıl adımlar atacağını dikkatle izliyor. Analistler 2019 yılı sonuna kadar genel eğilimin faizlerde yükseliş olduğunu söylüyor. Her ne kadar Japonya ve Çin gibi bazı bankalar şu an için sıkılaştırma politikalarından uzak dursa da gelişmiş ülkelerde enflasyon, gelişmekte olan ülkelerde ise parayı savunma çabalarının genel olarak faizlerin yükselmesine zemin hazırlayacağı belirtiliyor. Türkiye, ise faiz oranlarını düşürmesi beklenen ülkeler arasında gösteriliyor. Türkiye için beklenti, şu an yüzde 17.75 olan faizin 2019 sonu itibarıyla yüzde 15 düzeyine gerilemesi.

Bloomberg'in ekonomistler arasında yaptığı bir araştırmaya göre küresel para politikalarının belirlenmesinde etkili bazı merkez bankalarının 2019 yılı sonuna kadar atacağı faiz adamları şöyle:

G7 ülkelerinin faizi yukarı gidecek

■ ABD'de fonlama faizinin bu yılın sonunda yüzde 2.25, 2019 sonunda yüzde 2.75 seviyesine geleceği öngörülüyor. ABD için en önemli soru; vergi indirimleri ve kamu harcamalarında artışın ekonomide ısınmaya neden olup olmayacağı. Piyasalarda Fed'in bu yıl büyük olasılıkla 4 kez faiz artırması beklenirken, Bloomberg ekonomistleri faiz artışının 3'de kalacağı görüşünde.

■ ECB'nin gündeminde ise son zamanlarda zayıflama sinyali gösteren Euro Bölgesi ekonomisinin nasıl canlandırılacağı bulunuyor. ABD ile artan ticari gerilim büyük bir kaygı oluşturuyor. Hedefin altında kalmaya devam eden enflasyon da önemli faiz politikası açısından önemli bir kriter. Yetkililer borçlanma maliyetlerinin gelecek yaza kadar düşük seviyelerde kalmaya devam edeceğini öngörüyor. Ekonomistler ise tahvil alım programının bu yıl sonunda emekli edilmesinin ardından Eylül 2019'da mevduat

faizinde 25 baz puanlık 'mini' faiz artışı geleceği tahmininde bulunuyor. Şu an -yüzde 0.40 olan mevduat faizinin 2019'da -yüzde 0.15'e çıkabileceği belirtiliyor.

■ Japonya'nın gevşek para politikasını koruması ve şu an -yüzde 10 olan faizin gelecek yılın sonunda aynı seviyede kalması bekleniyor.

■ İngiltere, Brexit'in ekonomiye etkilerini izlemeye devam edecek. Faiz oranlarının 2019 sonunda şu anki yüzde 0.50 düzeyinden yüzde 1.00 düzeyine geleceği projeksiyonu yapılıyor.

■ Kanada'nın gecelik borçlanma maliyetindeki beklenti ise yüzde 1.25 seviyesinden yüzde 2.38'e çıkması.

Gelişen ülkelerde öncelik paranın değerinin korunması

Gelişmekte olan ülkelere bakıldığında önceliğin dolar karşısında paraların değerini korumak ve enflasyonu kontrol altında tutmak olduğu görülüyor.

■ Hindistan 2014 yılında bu yana ilk kez faiz oranlarını artırması sonrasında güçlü büyüme ve yüksek petrol fiyatından kaynaklanan enfl asyon nedeniyle faizinde 2019 sonuna kadar 25 baz puan artış bekleniyor. Bu da faizi yüzde 6.50'ye getirecek.

■ Brezilya'da para birimi realin bu yıl yüzde 10'dan fazla değer kaybetmesinin yarattığı enfl asyonist baskıların büyümesi gösterge SELIC faizinin tüm zamanların en düşük seviyesi olan yüzde 6.5 düzeyinden 2019 sonunda yüzde 8.00 seviyesine yükselmesi bekleniyor.

■ Rusya ise ekonomik canlanmanın yardımıyla faizini yüzde 7.25'den yüzde 6.75 seviyesine çekebilir.

■ Güney Afrika beklemede kalacak. Uluslararası yatırımcının yakından takip ettiği Güney Afrika, ekonomik büyüme üzerindeki baskılar nedeniyle faizini yüzde 6.50'de tutacak gibi gözüküyor.

■ Çin Merkez Bankası ise para politikasını gevşetme hamlelerine devam ediyor.

■ Çin Merkez Bankası 5 Temmuz'dan itibaren geçerli olmak üzere bankaların zorunlu karşılık oranlarını 50 baz puan indirdi. Bankanın 1 yılık borçlanma oranının 2019 sonunda şu anki yüzde 4.35 düzeyinde kalacağı tahmin ediliyor.

Türkiye'nin içinde olduğu MINT’de faizin yönü aşağı

Goldman Sachs eski ekonomisti Jim O'Neill tarafından sundukları önemli yatırım fırsatları nedeniyle MINT grubu tanımlanan Meksika, Endonezya, Nijerya ve Türkiye'de ise faizlerin genel olarak düşüş eğiliminde gireceği ifade ediliyor. Bu ülkeler, gelişen ülkelerdeki türbülansın etkilerini hissediyor.

■ Meksika'da NAFTA, siyasi gerilim, ekonomik baskı gibi nedenlerle faizin mevcut yüzde 7.75'ten yüzde 6.30'a gerileyeceği tahmin ediliyor.

■ Türkiye için beklenti, şu an yüzde 17.75 olan faizin 2019 sonu itibarıyla yüzde 15.00 düzeyine gerilemesi. Tüketici fiyatlarının yılın ikinci yarısında daha da ivme kazanmasının Merkez Bankası üzerinde harekete geçmesi için baskı yaratacağı belirtiliyor. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın yüksek faiz oranı taraftarı olmadığına dikkati çeken ekonomistler, merkez bankasının cumhurbaşkanı ve finans piyasaları arasında sıkışıp kaldığını söylüyor. 2017 başından bu yana faiz oranlarının yüzde 9.5 yukarı çıktığını hatırlatan ekonomistler TL'de sert bir düşüş olmadıkça faizlerde şu anki seviyenin korunacağı düşüncesinde. 2019 sonuna kadar ise faizlerin 225 baz puan azalarak yüzde 15.00 olarak gerçekleşeceği belirtiliyor.

■ Nijerya'nın faizinde de 2019 son çeyrekte 150 baz puan düşürülerek yüzde 12.50 olması bekleniyor.

■ Endonezya'da ibre yukarı doğru. MINT içinde faizi yükseltmesi beklenen tek ülke Endonezya'da ise beklenti faizin yüzde 4.75'ten yüzde 5.13'e gelmesi.

G20 ekonomileri faiz artırmaktan yana

G20 içindeki küçük ekonomilerin faiz politikalarında da sıkılaştırma bekleniyor. Güney Kore'nin 2019 sonuna kadar faizi 50 baz puan, Avustralya'nın 50 baz puan, Suudi Arabistan'ın 125 baz puan artıracağı tahmin ediliyor. Mayıs ayında agresif bir hamle ile faizini yüzde 40'a çıkaran, ardından ekonomisini rahatlatmak için IMF ile 50 milyar dolarlık anlaşma yapan Arjantin'de ise 2019 sonunda faizin yüzde 22.50 seviyesine kadar gerileyebileceği tahminleri yapılıyor.